

ОРЛОВА А.В., магістрант, м. Харків, НТУ «ХПІ»

ПРОБЛЕМА ОХОРОНИ АТОРСЬКОГО ТА СУМІЖНОГО ПРАВА

Питання охорони і використання інтелектуальної власності в сучасних умовах відіграють все важливішу роль у комерційній і виробничій діяльності підприємств та установ України усіх форм власності. Об'єкти інтелектуальної власності стають вигідним товаром, тому що їх можна на певних умовах передавати для використання іншим людям чи навіть продавати. Це часто призводить до виникнення правопорушень у сфері інтелектуальної власності, тому вона потребує охорони та захисту.

На сьогоднішній день не існує комплексного підходу щодо правової охорони авторських прав, яка б відповідала сучасним умовам розвитку технологічних новацій та інформаційного суспільства.

Забезпечення достойної охорони можливе лише за наявності відповідної нормативно-правової бази, що адекватно відображала б існуючі реалії як в економічному, так і в суспільному житті держави.

Попри розробки у нормативно-правовому забезпеченні захисту авторських існує ряд невирішених проблем. Дослідження Міжнародного альянсу інтелектуальної власності показали, що Україна очолює країн, що мають низькі стандарти захисту інтелектуальної власності. Такі ж результати показали дослідження Міжнародного альянсу із захисту інтелектуальної власності щодо розповсюдження піратської продукції.

Становлення системи правової охорони права інтелектуальної власності в об'єктивному значенні, в Україні ще не завершилося. Чинне законодавство України щодо інтелектуальної власності заклало досить ґрунтовні засади правової охорони результатів інтелектуальної творчої діяльності. Проте, не можна не відзначити його окремих недоліків. Воно не завжди послідовне, містить суперечливі положення та приписи, не узгоджені між собою, певні

прогалини тощо. Найуразливішою є система захисту прав інтелектуальної власності, визначена цим законодавством.

Конституція України закріплює та гарантує фундаментальні права і свободи людини і громадянина у сфері інтелектуальної власності. Проте слід відзначити, що найчастішими порушеннями авторських прав є дії, що порушують немайнові та майнові права автора, як то: піратство; плагіат; ввезення на територію України екземплярів твору без дозволу осіб, що володіють авторським правом, тощо.

Уся правова система України має завданням захист суб'єктивних прав своїх громадян, у тому числі авторського та суміжних прав. Проте основним є Закон України «Про авторське право і суміжні права». Слід визнати, що система захисту авторського права і суміжних прав в новій редакції Закону України «Про авторське право і суміжні права» набагато досконаліша від попередньої. істотним досягненням нової редакції Закону чітко визначення неправомірних дій, які визнаються як піратство.Окремим видом правопорушення визнається ввезення на митну територію України примірників творів, фонограм, відеограм, програм мовлення без будь-яких застережень, якщо таке ввезення здійснено без дозволу суб'єктів авторського права і суміжних прав.Новою є норма, що сама підготовка до порушення авторського права і (або) суміжних прав Законом визнається їх порушенням. Новими є норми, які визнають порушенням авторського права і (або) суміжних прав будь-які дії, спрямовані на свідоме уникнення технічних засобів захисту зазначених прав.

Отже, можна зазначити, що незважаючи на недосконалість сучасного захисту прав авторів держава намагається зміцнювати правову базу відповідно до сучасног стану.

Список літератури: 1. Венедіктова І.В., Розгон О.В. Цивільно-правовий захист та охорона авторського права // Форум права. -2007. -№ 2. -С.24-29. 2. Конституція України: (з офіційним тлумаченням Конституційного Суду України). – К.: Ліра – К, 2006. – 26 с. . 3. Фучеджі В. Д., Ганеліна К. І., Правові аспекти охорони і захисту авторських прав – режим доступу : [http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/App/2009_37/app-37_Fuchedzi_V_D_&_Ganelina_E_I_\(92-96\).pdf](http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/App/2009_37/app-37_Fuchedzi_V_D_&_Ganelina_E_I_(92-96).pdf) 4. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 13. – Ст. 181